

Sygn. akt IV Nsm 218/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2017r.

Sąd Rejonowy w Wieliczce IV Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Paweł Styrna

Protokolant: sekretarz sądowy Rita Kasprzyk

po rozpoznaniu w dniu 4.09.2017r. w Wieliczce

na rozprawie

sprawy z urzędu

przy uczestnictwie M. Ż., A. Ż. (1)

o wydanie zarządzeń opiekuńczych odnośnie małoletniej J. Ż.

postanawia:

I. stwierdzić brak podstaw do pozbawienia lub ograniczenia władzy rodzicielskiej M. Ż. i A. Ż. (1) nad małoletnią córką J. Ż.,

II. udzielić pomocy ojcu w sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką J. Ż. c. M. i A. ur. (...) w W. PESEL (...) poprzez nadzór kuratora sądowego, zobowiązując kuratora do składania sprawozdań z nadzoru raz na pół roku, pierwsze na koniec grudnia 2017r.,

III. orzec, że każda ze stron samodzielnie ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygnatura akt IV Nsm 218/17

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 4 września 2017r.

Pismem z dnia (...) Komisariat Policji V w K. poinformował Sąd o konieczności wydania zarządzeń opiekuńczych wobec małoletniej J. Ż. ur. (...) c. M. i A., która w dniu (...)około godz. (...)rano przyszła do Komisariatu Policji w Ś. i poinformowała, że jest ofiarą znęcania się psychicznego i fizycznego nad nią przez ojca M. Ż. oraz przez macochę M. M. (2). Małoletnia wskazała, że stan taki trwa od 4 lat i polega na ciągłych wyzwiskach pod jej adresem, a także na ciągłym poniżaniu jej osoby. Znęcanie zaś fizyczne trwa od około 10 miesięcy i polega na szarpaniu, popychaniu i uderzaniu.

Postanowieniem z dnia (...)Sąd z urzędu wszczął postępowanie opiekuńcze dotyczące małoletniej J. Ż. i w trybie zabezpieczenia zarządził umieszczenie jej w placówce opiekuńczo wychowawczej typu interwencyjnego.

W piśmie z dnia (...) (karta 156) M. Ż. wniósł o pozbawienie władzy rodzicielskiej A. Ż. (2) nad mał. J. Ż..

Niesporne było, że rodzice małoletniej J. Ż. tj. M. Ż. oraz A. Ż. (1) zawarli związek małżeński w dniu (...) Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 listopada 2008r. III C 101/05 orzeczono rozwód małżeństwa M. (...) i A. Ż. (1). Władze rodzicielska nad małoletnią córką stron powierzono obojgu rodzicom, ustalając miejsce zamieszkania

dziecka przy ojcu oraz ustalając kontakty A. Ż. (1) z córką w każdą środę w godz. 17.00 do 19.00 w obecności ojca oraz w co drugi weekend w sobotę od 11.00 do 16.00 w obecności dziadka A. K. i babki E. W. po z miejscem zamieszkania dziecka. W wyroku zobowiązano też matkę dziecka A. Ż. (1) do alimentowania córki kwotami po 50 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Matka dziecka A. Ż. (1) cierpi na chorobę psychiczną- schizofrenie paranoidalną (historia choroby K-105), pozostaje w leczeniu farmakologicznym, przyjmuje leki i konsultuje swój stan zdrowia z lekarzem psychiatrą.

Pomiędzy M. Ż., a A. Ż. (1) toczą się w Sądzie Rejonowym dla Krakowa Podgórze w Krakowie postępowania o egzekucje kontaktów A. Ż. (1) z córką.

Małoletnia J. Ż. mieszka razem z ojcem M. Ż. i jego drugą żoną M. M. (2) i ich dzieckiem M. Ż., który ma obecnie 6 lat, w domu jednorodzinnym o pow. około 300 m⁽²⁾. J. ma do dyspozycji własny pokój. W szkole podstawowej uczyła się bardzo dobrze, otrzymywała świadectwa z paskiem. Obecnie jest uczennicą II klasy gimnazjum nr (...) w K.. Od czasu rozpoczęcia nauki w gimnazjum pojawiły się u małej problemy z zachowaniem, które nasiliły się od września (...), coraz dłużej przebywała po za domem, wracał nawet po godz. 24.00. Ojciec próbował wpłynąć na jej zachowanie i zmienić jej środowisko, organizując m.in. wyjazdy do ciotki do Belgii, nie przyniosło to jednak oczekiwanego rezultatu. J. Ż., na uwagi ojca reagowała napadami szału, przedstawiała się też, jako ofiara przemocy fizycznej i psychicznej.

Z opinii (...) w T. wynika, że konflikt małej J. Ż. z ojcem wybuchł ze znaczną siłą wraz ze zmianą rozwojową córki i przejściem rodziny na kolejny etap życia, związany z nastaniem okresu dorastania najstarszego dziecka. Ojciec małej długotrwale znajdował się w sytuacji konfliktu ról „rozdarty pomiędzy pragnieniem ochrony córki, a uregulowaniami sądowymi dotyczącymi kontaktów dziecka z matką”. Biegli jednoznacznie wskazali, że brak jest „w emocjonalności małej i jej przystosowaniu społecznym wskaźników, które uprawdopodobniałyby hipotezę o znęcaniu się uczestnika nad córką”. Również mała w liście z dnia 17 maja 2017r. (karta 136) zaprzeczała temu. Biegli zaznaczyli jednakże, że zasadne jest umieszczenie małej w oddziale psychiatrii młodzieży w celu przeprowadzenia interdyscyplinarnej diagnozy dla „optymalizacji późniejszych środków leczniczych i wychowawczych, jakie należy wobec dziecka zastosować”.

Podstawą ustaleń faktycznych była wiarygodna opinia biegłych z (...) w T., której ustaleń ani wniosków końcowych żadna ze stron nie kwestionowała. Wiarygodne były również dowody z dokumentów urzędowych tj. odpisy z orzeczeń sądowych oraz świadectwa i opinie szkolne o małej, których wiarygodności również nikt nie kwestionował. Podstawą ustaleń faktycznych były także wiarygodne zeznania M. Ż. złożone na rozprawie w dniu 26 maja 2017r. oraz 4 września 2017r., w których odpowiadał na zadawane pytania pewnie i rzeczowo jednoznacznie wskazując okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Zaznaczyć przy tym należy, że Sąd dokonywał oceny tej części zeznań, które dotyczyły władzy rodzicielskiej nad małą J. Ż., uwagi zaś uczestnika odnoszące się do konfliktu pomiędzy rodzicami małej, w szczególności związane z wykonaniem kontaktów A. Ż. (1) z córką, nie miały istotnego znaczenia dla niniejszej sprawy. W ten sam sposób Sąd ocenił relacje A. Ż. (1), która odpowiadała na zadawane pytania jednoznacznie, chociaż konsekwentnie akcentowała, że ma utrudnione kontakty z dzieckiem, co jednak nie było przedmiotem tego postępowania. Ustaleń faktycznych, co do sytuacji opiekuńczej i rodzinnej małej dokonano także na podstawie wywiadu kuratora sądowego, a co do choroby psychicznej jej matki A. Ż. (1), na podstawie dokumentacji medycznej, w tym historii choroby (K-105).

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy zachodzą okoliczności uzasadniające ingerencje we władze rodzicielską M. Ż. i A. Ż. (1) nad małą córką J. Ż. po przez wydanie zarządzeń opiekuńczych zmierzających do ograniczenia, ewentualnie pozbawienia władzy rodzicielskiej rodziców nad małym dzieckiem. Wyjaśnić więc należy, że zgodnie z art. 109 § 1 kro przesłankę ograniczenia władzy rodzicielskiej, stanowi każde zagrożenie dla dobra dziecka, przez co należy rozumieć zaspokojenia jego potrzeb za pomocą świadczeń o charakterze majątkowym i niemajątkowym, w celu ochrony jego interesu i zapewnienia jego prawidłowego rozwoju psychofizycznego oraz

prawkłowego wychowania dziecka, jako osoby pełnoletniej. W myśl zaś art. 111 § 1 kro przesłankami pozbawienia władzy rodzicielskiej są: trwała przeszkoda w wykonywaniu władzy albo jej nadużywanie przez rodziców lub też rażące zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich względem dziecka. Trwała przeszkoda w wykonywaniu władzy rodzicielskiej to okoliczność, która według rozsądnego przewidywania będzie istniała przez długi czas, niedający się ustalić albo trudny do przewidzenia. Jako przykłady takich stanów wskazuje się zaginięcie rodziców, umieszczenie w zakładzie karnym w celu odbycia długotrwałej kary, umieszczenie, z powodu nieuleczalnej choroby w zakładzie leczniczym. Nadużywanie władzy rodzicielskiej oznacza zaś stosowanie najdrastyczniejszych form przemocy fizycznej lub psychicznej przez rodziców, w szczególności nadmierne karanie, zwłaszcza cielesne, zmuszanie dziecka do nadmiernej pracy, doprowadzenie przez brak dbałości do nagannego zachowywania się dziecka w szkole i do złych jego wyników w nauce, pozbawianie dziecka jego naturalnego środowiska rodzinnego. Rażące zaniedbywanie obowiązków względem dziecka oznacza zaś skrajne przypadki zaniechania przez rodziców realizacji podstawowych czynności, warunkujących prawidłowy rozwój dziecka. Podkreślić jednakże należy, że ingerencja sądu opiekuńczego we władze rodzicielską musi być proporcjonalna, adekwatna do sytuacji dziecka i zagrożenia bądź naruszenia jego dobra, gdyż pozbawienie władzy rodzicielskiej, jakkolwiek nie ma charakteru sankcji wobec rodziców, to stanowi najsurowszy środek ingerencji sądu w więzi rodzinne, łączące dziecko z rodzicami.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy wyjaśnić należy, że przeprowadzenie postępowanie dowodowe, kategorycznie wykluczyło, aby ojciec małoletniej J. Ź., tj. M. Ź. w jakikolwiek sposób naruszył swoje obowiązki rodzicielskie względem córki, a przez to, aby zrealizował przesłanki przewidzianej w art. 109 § 1 kro lub art. 111 § 1 kro uzasadniające ograniczenie lub też pozbawienie go władzy rodzicielskiej. Jak wynika z opinii (...) problemy w relacjach pomiędzy ojcem, a mał. J., są konsekwencją zmiany rozwojowej J. i wejścia jej w okres dojrzewania. Biegli wykluczyli jednocześnie, aby zachowanie małoletniej potwierdzało hipotezę o znęcaniu się uczestnika nad córką. W czasie wysłuchania J. Ź. przez sędziego rodzinnego, małoletnia wypowiadała się pozytywnie o jej relacjach z ojcem, a jej zachowanie nie wskazywało, aby się go obawiała lub też, aby ich stosunki uzasadniały ingerencję sądu we władze rodzicielską M. Ź.. Zaznaczyć też trzeba, że uczestnik sam zadeklarował na rozprawie w dniu 4 września 2017r., że podjęcie terapii psychiatryczną córki, zgodnie z zaleceniem biegłych (...) w T., co czyniło zbędnym wydawanie przez Sąd zarządzeń w tym zakresie, gdyż w istocie stanowiłyby to ograniczenie władzy rodzicielskiej M. Ź.. W ocenie Sądu wystarczającym na obecnym etapie było, więc udzielenie M. Ź. pomocy w wykonywaniu władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. Ź. po przez ustanowienie nadzoru kuratora, który będzie mógł wspierać ojca w działaniach zmierzających do realizacji zaleceń biegłych (...) w T. oraz innych obowiązków rodzicielskich.

W ocenie Sądu brak jest też podstaw do ingerencji we władze rodzicielską A. Ź. (1), w szczególności brak podstaw do pozbawienia jej władzy rodzicielskiej nad córką J. Ź.. Sąd dostrzegł, że pomiędzy uczestnikami tj. M. Ź. i A. Ź. (1) istnieje poważny konflikt związany z realizacją kontaktów matki z córką, który był przedmiotem postępowań przed Sadem Rejonowym dla Krakowa Podgórze w Krakowie. Konflikt pomiędzy rodzicami jednakże, nie stanowi podstawy do pozbawienia A. Ź. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem. W podstawy takiej nie stanowi także choroba psychiczna A. Ź. (1), gdyż uczestniczka w związku z nią nie jest na stałe izolowana w zakładzie psychiatrycznym, a leczenie ma charakter farmakologiczny. Co istotne uczestniczka stawiała się na rozprawę w dniu 26 maja 2017r. i złożyła spójne i logiczne zeznania. Co prawda, jak zeznał uczestnik A. Ź. (1) nie płaci zasądzonych alimentów kwocie 50 zł, zauważyć jednak należy, że uczestnik konsekwentnie ukrywa przez matkę dziecka adres, pod którym mieszka z córką i nie domaga się od uczestniczki realizacji obowiązku alimentacyjnego, będąc zainteresowany przede wszystkim izolacją małoletniej J. od matki. W tej sytuacji nie można zarzucić uczestniczce rażącego zaniedbywania obowiązków rodzicielskich względem córki. Wskazane okoliczności nie potwierdzają, więc opisanych wyżej przesłanek przewidzianych w art. 111 § 1 kpc, od spełnienia, których zależy pozbawienie rodzica władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem, w związku, z czym także względem A. Ź. (1), Sąd orzekł jak w pkt 1 postanowienia z 4 września 2017r.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z podstawową zasadą postępowania nieprocesowego wyrażoną w art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którą uczestnicy samodzielnie ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.